

8. Provincie midden in de samenleving

Maastricht, september '26

Provincie midden in de samenleving

Een Provincie die midden in de samenleving staat en op een responsieve en dienstbare manier de urgente Limburgse opgaven gaat beetpakken. Waarbij niemand tot het onmogelijke zal worden gedwongen. In plaats daarvan gaan wij als Provincie met elkaar, en samen met alle Limburgers elke dag een beetje beter maken. Tot in de wijken van onze steden en in de haarvaten van ons platteland. Elke regio, elke kern en elke Limburger telt. Daarvoor werken we samen met onze Limburgse gemeenten, de Rijksoverheid, andere provincies, buurregio's en Brussel en behartigen we de Limburgse belangen vanuit eigen kracht. Een weerbare en slagvaardige provinciale overheid is daarvoor cruciaal.

Ons beleidskader

Het [Beleidskader Provincie Midden in de Samenleving](#) is op 24 mei 2024 door Provinciale Staten vastgesteld. Met dit kader worden de doelen en ambities uit hoofdstuk 8 'Provincie midden in de samenleving' van het coalitieakkoord 2023-2027 'Elke Limburger telt!' uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

8.1. Regio Deals

De Provincie draagt zorg voor een goed openbaar bestuur, waarbij bekwaamheid, kwaliteit, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van bestuur sleutelelementen zijn. In het beleidskader Provincie Midden in de Samenleving is het kader en de uitwerking geschetst voor de periode 2024-2027. Daarmee geven we tevens invulling aan de wijze waarop we willen werken met onze Limburgse gemeenten als het gaat om regionale samenwerking (Regio Deals en Elke Regio Telt).

Daarbij streven we de volgende doelstelling na:

- In 2027 wordt de Provincie Limburg door gemeenten (individueel en in regioverband) ervaren als een betrokken partner voor de Regio Deals;
- De regiodeals zorgen mede voor de versterking van de gemeentelijke uitvoeringskracht.

Wat merkt de Limburger ervan?

Met de Regio Deals investeren we in Limburg in initiatieven die bijdragen aan de brede welvaart. Samen met het Rijk en regionale partners werken we aan opgaven op het gebied van leefbaarheid, economie, gezondheid en de kwaliteit van de leefomgeving, passend bij de kracht en behoeften van de Limburgse regio's. Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het najaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg najaar 2026.

Wat gaan we daarvoor doen?

8.1.1. Regio Deals

Omschrijving

We zijn als Provincie partner in de Regio Deals voor Midden-Limburg I en Noord-Limburg II (5e tranche). Voor de Regio Deals Parkstad Limburg III en Zuid-Limburg II (6e tranche) heeft PS € 5 mln. beschikbaar gesteld als cofinanciering. Daarnaast leggen wij als Provincie de verbinding met het aspect bekwaam

openbaar bestuur en bestuurlijke vernieuwing in relatie met de Regio Deals in Zuid-, Midden- en Noord-Limburg. Daarbij hanteren we een lerende aanpak en zetten we concreter in op het ondersteunen van initiatieven samen met de regio, om ontwikkeling in gang te zetten en samenwerking verder te versterken.

Kwaliteit

In 2027 willen we de volgende resultaten bereiken:

- de Regio Deals Midden-Limburg I en Noord-Limburg II (5e tranche) zijn in uitvoering (2025-2028);
- de aanpak voor de monitoring van de beide Regio Deals is vastgesteld en vormt de basis voor het voortgangsgesprek met het Rijk over de beide deals;
- de projecten van de eerste Regio Deal voor Noord-Limburg (2020-2025, 3e tranche) zijn afgerond;
- de Regio Deals Zuid-Limburg II en Parkstad III (6e tranche) zijn in uitvoering, inclusief de projecten met provinciale cofinanciering. De provinciale cofinanciering is uiterlijk in 2027 middels subsidiebeschikkingen beschikbaar gesteld aan de projectaanvragers, via Stadsregio Parkstad Limburg en de stichting Samenwerking Zuid-Limburg;
- informatie over de voortgang van de Regio Deals delen we door middel van de jaarlijkse voortgangsrapportages.

Tijd

De Regio Deal Noord II en Midden Limburg I hebben een looptijd tot en met 2028. De Regio Deals Parkstad III en Zuid-Limburg II hebben een looptijd tot en met 2029.

Geld

Voor de vier Regio Deals in Limburg is een bedrag van € 20 miljoen voorzien. Het budget voor product 8.1.1. Regio Deals bedraagt € 1,36 mln. Dit bestaat uit € 1,11 mln. aan reguliere middelen en € 0,25 mln. aan personeelskosten. De reguliere middelen worden ingezet voor de projecten binnen de Regio Deal Midden-Limburg.

De resterende middelen voor de uitvoering van de projectenportfolio's van de Regio Deal Midden-Limburg worden, nadat de projectenlijst in het Regio-Provincie Overleg is besproken en door GS is goedgekeurd, in de begroting verwerkt. De financiële verwerking vindt, afhankelijk van het moment van besluitvorming, plaats via een afzonderlijk Statenvoorstel of via de Voorjaarsrapportage 2027.

Wat willen we bereiken?

8.2. Betrouwbare en integere overheid

In het beleidskader Provincie Midden in de Samenleving is het kader en de uitwerking geschetst voor de periode 2024-2027. Daarmee geven we invulling aan de wijze waarop we willen werken voor de Limburgers, hoe we samenwerken met onze Limburgse gemeenten en andere overheden, en hoe we ons daarop als provinciale organisatie organiseren en willen verbeteren. Provincies hebben de wettelijke taak om op onderdelen toezicht te houden op gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en het Waterschap. Dit betreft het toezicht op de gemeentefinanciën, huisvesting vergunninghouders, informatie- en archiefbeheer, onderdelen van ruimtelijke ordening en erfgoed. Daarnaast heeft de Provincie Limburg een relatief grote historisch gegroeide rol binnen de bestuurlijke regionale ecosystemen in Limburg. Ook onderhouden we goede contacten met andere provincies, onder anderen via het Interprovinciaal Overleg (IPO), en met onze buurlanden.

Op het gebied van bestuurscultuur en integriteit zijn aan het einde van de vorige bestuursperiode betekenisvolle stappen gezet in antwoord op de bestuurscrisis; deze zetten we in 2023-2027 onverminderd voort en werken we verder uit. Dit doen we onder de noemer Kwaliteit Openbaar Bestuur. Ook op het gebied van veiligheid en ondermijning geldt dat we voortbouwen op reeds gezette stappen. De Provincie Limburg richt zich in deze aanpak van ondermijning en oneigenlijke beïnvloeding op zowel de eigen provinciale organisatie als ook op het ondersteunen van de gemeenten. De Provincie zet in op een actieve lobby richting de bestuurscentra in Den Haag en Brussel en werkt actief samen met de buurlanden.

Daarbij streven we de volgende doelstellingen na:

- In 2027 wordt de Provincie Limburg als meer dienstbaar en als beter benaderbaar ervaren door de Limburgers t.o.v. de 0-meting in 2024.
- In 2027 wordt de Provincie Limburg door gemeenten (individueel en in regioverband) ervaren als een betrokken partner voor de Regio Deals en voor de versterking van de gemeentelijke uitvoeringskracht.
- In 2027 zijn de geplande activiteiten voor een weerbare overheid in uitvoering binnen de provinciale organisatie, conform de checklist 'Limburgse norm' (ten opzichte van de 0-meting 2024).
- In 2027 is de provinciale organisatie beter toegerust op de grote opgaven door ontwikkelingen binnen de organisatie.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het najaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg najaar 2026.

Wat gaan we daarvoor doen?

8.2.1. Bestuurlijke verhoudingen

Omschrijving

De Provincie draagt zorg voor een goed openbaar bestuur, waarbij bekwaamheid, kwaliteit, betrouwbaarheid en toegankelijkheid sleutelementen zijn. Kwaliteit Openbaar Bestuur is niet vanzelfsprekend en vraagt constante inspanning en afstemming van de Provincie met onze partners.

In het beleidskader Provincie Midden in de Samenleving zijn het kader en de uitwerking geschetst voor de periode 2024-2027. Daarmee geven we invulling aan de wijze waarop we willen werken voor de Limburgers, hoe wij samenwerken met onze Limburgse gemeenten en andere overheden, en hoe we ons daarop als provinciale organisatie willen organiseren en verbeteren. De provinciale doelenboom behorend bij het beleidskader is vertaald in deze programmabegroting inclusief de bijbehorende indicatoren.

Provincies hebben de wettelijke taak om op onderdelen toezicht te houden op gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en het Waterschap. Dit betreft het toezicht op de gemeentefinanciën, huisvesting vergunninghouders, informatie- en archiefbeheer, onderdelen van ruimtelijke ordening en erfgoed. Daarnaast heeft de Provincie Limburg een relatief grote historisch gegroeide rol binnen de bestuurlijke regionale ecosystemen in Limburg. Ook onderhouden we goede contacten met andere provincies, onder anderen via het Interprovinciaal Overleg (IPO).

Kwaliteit

- Vanuit IPO en Interbestuurlijk Toezicht geven we invulling aan de provinciale vertegenwoordigende rol in de interbestuurlijke overlegorganen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de vernieuwing van het toezicht op de gemeentefinanciën.
- Binnen het programma Gemeentelijke Uitvoeringskracht Nieuwe Stijl (GUN) werken we in 2027 de handelingsperspectieven uit het Manifest verder uit. Daarbij ligt op basis van de input van de gemeenten de nadruk op pooling van professionals en academiëvorming. We zijn tevreden als het advies over de concrete inrichting hiervan gereed is en met Provinciale Staten is gedeeld.
- In het kader van een responsieve overheid formaliseren we de inzet van een provinciale contactfunctionaris. Deze functionaris heeft tot doel burgers en instellingen wegwijs te maken bij vraagstukken waarvoor op dit moment geen direct antwoord, passend proces of beschikbaar loket voorhanden is.
- Binnen het VTH-beleid voeren we pilots uit met de toepassing van het dienstbaarheidsbeginsel. Hiermee beogen we vraagstukken uit de leefwereld van burgers beter te kunnen adresseren.
- Om onze provinciale rol in de regio ook bij veranderende opgaven goed te blijven vervullen, werken we samen met de regio aan een integrale aanpak. De aard van deze opgaven vraagt om samenhang en niet om een sectorale benadering. Binnen het Organisatie OntwikkelTraject (OOT) versterken we daarom onze positie in de regio. Daarbij richten we ons op sterkere partnerschappen en een effectievere aanpak van regionale opgaven, zodat we onze impact op Limburg vergroten. Dit is expliciet verankerd in spoor 4 van het OOT.
- We werken aan een aanpak om de (ervaren) regeldruk terug te dringen, mede op basis van de adviezen van de adviesgroep STOER. In deze adviesgroep zitten praktijkdeskundigen, waaronder vertegenwoordigers van koepelorganisaties uit het verenigingsleven, experts op het gebied van regeldrukvermindering en subsidieverlening, en gemeenten. Conform de toezegging aan Provinciale Staten hebben we het thema regeldruk ook expliciet betrokken bij de vertrouwelijke bestuurlijke gespreksronde in de eerste fase van GUN. De adviesgroep STOER is conform planning inmiddels drie keer bijeen geweest. We bieden het rapport met bevindingen en voorstellen eind derde kwartaal 2026 aan Provinciale Staten aan.
- We geven uitvoering aan het Jongerenparticipatieplan 2024–2027 via diverse actielijnen en initiatieven. Daarbij staan dialoog en samenwerking op het gebied van participatie centraal. Grensoverschrijdende participatie is ook nadrukkelijk onderdeel van onze plannen.

Tijd

- De vertegenwoordiging in het IPO en de uitvoering van het IBT betreffen doorlopende activiteiten, voorstel: Kwaliteit openbaar bestuur betreft een actueel en relevant thema voor onze Provincie. De verdere uitwerking is conform het beleidskader 'Provincie Midden in de samenleving' voorzien in de periode 2024-2027.

- Fase 1 van het programma Gemeentelijke Uitvoeringskracht Nieuwe Stijl (GUN) is medio april 2026 conform planning afgerond. In fase 2 werken we de aanbevelingen uit het Manifest verder uit. Het advies over de concrete inrichting van pooling van professionals en academiëvorming wordt eind 2026 afgerond en in het eerste kwartaal 2027 met Provinciale Staten gedeeld.
- De adviesgroep STOER is in 2026 drie keer bijeen geweest. Het rapport met bevindingen en voorstellen wordt eind derde kwartaal 2026 aan Provinciale Staten aangeboden. De uitvoering van de vervolgacties vindt plaats in 2027.

Geld

Het budget voor product 8.2.1. Bestuurlijke verhoudingen bedraagt € 17,45 mln. Dit bestaat uit € 10,16 mln. aan reguliere middelen en € 7,29 mln. aan personeelskosten (w.o. PS, GS en Griffie). De reguliere middelen worden ingezet voor onder andere het IPO, de Zuidelijke Rekenkamer, GUN, fractievergoedingen, vergoedingen voor burgercommissieleden, de Referendumcommissie, procesmiddelen controlecommissie, accountantskosten, toevoegingen aan de voorziening APPA en overige bestuurlijke kosten, zoals representatie, reis- en verblijfkosten, scholing en webcast.

8.2.2. Grensoverschrijdende samenwerking

Omschrijving

De Provincie Limburg grenst met 75 procent grotendeels aan België en Duitsland en is daarmee de meest internationale provincie van Nederland. Heel Limburg is een grensregio en speelt al eeuwenlang een bijzondere rol als verbindende schakel in Noordwest-Europa. Van de 31 Limburgse gemeenten hebben er 25 minstens één grens met een van de buurlanden. Vier gemeenten hebben zowel een grens met Duitsland als met België (Echt-Susteren, Gulpen-Wittem, Sittard-Geleen en Vaals). De grensligging is daarmee geen bijzaak, maar hoofdzaak voor Limburg! Dit brengt een aantal unieke kansen en uitdagingen met zich mee en heeft diepe sporen nagelaten in onze geschiedenis, cultuur en identiteit.

Voor velen in Limburg is leven in een grensregio vanzelfsprekend. Dagelijks stappen Limburgers de grens over voor werk, studie, handel, recreatie of gewoon een boodschap om de hoek. Toch brengt het leven aan de grens niet alleen voordelen en kansen met zich mee; het creëert ook uitdagingen. Onze drijfveer is daarom dat het nog beter kan in onze grensregio. We vormen het verbindende element tussen verschillende ecosystemen in binnen- en buitenland. Onderwijs, werkgelegenheid, zorg en ook op sociaal vlak. Trek een cirkel rondom Limburg en er zijn verschillende universiteiten, luchthavens, binnenhavens, logistieke hotspots, onderwijs- & innovatiehubs.

Voor Limburg zijn open grenzen en een 360 graden perspectief essentieel. Maar ook in tijden waarin landsgrenzen open zijn, leiden verschillen in wet- en regelgeving, administratieve systemen, economische belangen en taalbarrières tot gemiste kansen voor mensen en bedrijven langs de grens. Daarnaast delen we een groot aantal uitdagingen met onze buurregio's: ondermijning, water, stikstof, natuur of wegen zijn maar enkele voorbeelden van items die letterlijk en figuurlijk niet aan de grens ophouden.

We zetten daarom onze inzet voor samenwerking met onze burens niet alleen voort, maar intensiveren deze op een strategische manier overeenkomstig onze buurlandenstrategie.

Kwaliteit

Het Limburgs belang is op alle relevante bestuurlijke en ambtelijke niveaus optimaal gediend door o.a.:

- onze voortdurende inzet in het grensregio-overleg met Vlaanderen;
- de Grenslandagenda met Noordrijn-Westfalen;

- onze inzet in de Euregio Maas-Rijn;
- de structurele samenwerking met verschillende ministeries in Noordrijn-Westfalen;
- de inzet van strategisch relatiebeheer.

Tijd

Dit is een continu proces.

Geld

Het budget voor het product 8.2.2. Grensoverschrijdende samenwerking bedraagt € 0,75 mln. Dit bestaat uit € 0,30 mln. aan reguliere middelen en € 0,45 mln. aan personeelskosten. De reguliere middelen worden ingezet voor de financiële bijdragen aan de drie Euregio's en het Huis van de Nederlandse Provincies in Brussel.

8.2.3. Coördinatie internationalisering en Euregio Maas-Rijn

Omschrijving

De kern van het internationaliseringsbeleid van Limburg ligt in de brede samenwerking met de directe buurlanden Duitsland en België en hun grensregio's. In de samenwerking met Noordrijn-Westfalen wordt in een breed partnerschap met Rijk, Land, grensprovincies, Bezirke en Euregio's gewerkt aan de bilaterale samenwerking via o.a. een jaarlijkse Grenslandconferentie en een Grenslandagenda. Limburg is nauw betrokken bij de voorbereiding en uitvoering hiervan. Naast dit formele kanaal is er tevens een informeel halfjaarlijks overleg tussen de Nederlandse grensprovincies Limburg, Gelderland, Overijssel en de Bezirksregierungen van Keulen, Düsseldorf en Münster ter bevordering van de grensoverschrijdende samenwerking tussen deze regio's. De samenwerking met Vlaanderen krijgt gestalte via het regionaal bestuurlijk grensregio-overleg dat twee keer per jaar bijeenkomt. De inzet is om de samenwerking met Wallonië van een bestuurlijk samenwerkingskader te voorzien. Als partnerregio in de EGTS Euregio Maas-Rijn werken we met onze partners aan de uitvoering van de strategie EMR2030. Ten slotte vervult de Provincie Limburg de rol van Beheerautoriteit van Interreg Maas-Rijn (NL-BE-DE).

Kwaliteit

Het Limburgs belang is op alle relevante bestuurlijke en ambtelijke niveaus optimaal gediend.

Tijd

Dit is een continu proces.

Geld

Het budget voor het product 8.2.3. Coördinatie internationalisering en Euregio Maas-Rijn bedraagt € 2,54 mln. Dit bestaat uit € 0,70 mln. aan reguliere middelen en € 1,84 mln. aan personeelskosten. De reguliere middelen worden ingezet voor internationalisering, Interreg VI Maas-Rijn (NL-BE-DE) en het STIPP-instrument (SME Transition Innovation Partner Projects).

8.2.4. Externe relaties en Public Affairs

Omschrijving

Public affairs en lobby

Provincie Limburg ziet zich geconfronteerd met steeds grotere en complexere opgaven, die (deels) door het Rijk bij de regionale overheden worden belegd. Daarnaast ligt er een ambitieus Limburgs collegeakkoord, met duidelijke economische en maatschappelijke accenten, die vragen om ondersteunend nationaal en Europees beleid en om additionele middelen uit nationale en Europese fondsen. De optelsom hiervan maakt dat het belangrijker is dan ooit om vanuit het Gouvernement en de brede Limburgse regio doelgericht en goed georganiseerd lobby te bedrijven. Deze lobby dient om te komen tot de juiste beleidsbeslissingen en tot de invulling van de benodigde randvoorwaarden, waaronder nadrukkelijk ook het beschikbaar komen van additionele fondsen.

In het coalitieakkoord 'Elke Limburger Telt' is vastgelegd, dat de Provincie gaat werken volgens een nieuwe programmatische lobbyaanpak. Deze programmatische aanpak is doorontwikkeld en kent twee hoofdlijnen:

1. 'Going concern': lobby ten behoeve van de speerpunten uit het coalitieakkoord 'Elke Limburger Telt' zoals uitgewerkt in de diverse beleidskaders, in combinatie met lobby ter versterking van de randvoorwaarden voor uitvoering van onze wettelijke taken.
2. 'Strategische proposities': Boven op de inspanningen die in het kader van 'going concern' worden gepleegd, voorziet de programmatische lobbyaanpak in het formuleren, uitdragen en realiseren van een achttal strategische proposities. Deze acht proposities zijn in 2025 vastgesteld en in verschillende stadia van ontwikkeling: 'Het Limburgs Bod voor een Duurzaam Chemelot', 'Limburg Defensie Agenda', 'Limburg Centraal', 'Einstein Telescope', 'Energie van en voor Limburg', 'Toekomst Landelijk, Gebied/Stikstof', '(trinational) Onderwijs en Arbeidsmarkt' en 'Sociaal en Veerkrachtig Limburg'.

Parallel aan de nieuwe lobbyaanpak van de Provincie wordt samen met de belangrijkste stakeholders in de regio gewerkt aan gezamenlijke afgestemde lobby-inspanningen bij relevante dossiers. Dit gebeurt onder meer onder de vlag van Brightlands, dat hiermee uitgroeit tot hét merk dat symbool staat voor het innovatieve Limburg (in al haar economische en maatschappelijke facetten). De Provincie verzorgt ook hiervan de coördinatie en de bijbehorende werkzaamheden zijn onderdeel van het takenpakket van de lobbyoffice.

Fundraising

Een effectieve fundraising aanpak richting Brussel en Den Haag vraagt om selectiviteit van proposities en een proactieve samenwerking met onze partners. Deze fundraisingaanpak wordt ontwikkeld en geïntensiveerd door het kernteam fundraising. Op basis van de door PS vastgestelde beleidskaders zijn de dossiers die kansrijk zijn voor bijdragen uit externe fondsen geselecteerd. Per dossier wordt systematisch een projectportfolio opgezet, worden kansrijke calls in beeld gebracht en aanvragen ingediend in samenwerking met externe partners. Hierbij wordt nadrukkelijk ingezet op de Regionale EU-programma's (OPZuid, Interreg en NSP-GLB), omdat de Provincie hier een bestuurlijke rol heeft voor wat betreft toekenning van middelen. Bovendien wordt aan de voorkant de uitwerking van proposities gestimuleerd met de inzet van procesmiddelen. De fundraisingaanpak wordt versterkt door dossiers met elkaar te verbinden en vanuit een integrale insteek proposities te ontwikkelen. Daarnaast is de beleidsvorming rondom het Meerjarig Financieel Kader 2028-2034 (MFK) in Brussel gestart, de meerjarenbegroting van de EU. Dit proces gaat de komende jaren lopen in Brussel, alsook in Den Haag en de andere Europese hoofdsteden. De Provincie anticipeert op deze belangrijke ontwikkeling en is bezig met zich te organiseren op de lobby richting Brussel en Den Haag enerzijds, en anderzijds het verkennen van de mogelijkheden die het MFK biedt voor provinciale prioriteiten. De Provincie zet in op het monitoren en signaleren van mogelijkheden, het voorbereiden van de uitvoering in de Provincie hiervan en, waar nodig en mogelijk, het beïnvloeden van nationaal en Europees beleid. Een voorbeeld hiervan is de recent gepubliceerde Clean Industrial Deal, waarin de focus ligt op energie-intensieve industrie en schone technologie, en waar een sterke link ligt met de duurzame transitie van Chemelot.

Eren en gedenken, vrijheid en democratie

In de jaren 2024-2025 is 80 jaar vrijheid uitgebreid herdacht en is de aandacht voor educatie over democratie en vrijheid sterk geïntensiveerd. De actualiteit laat zien dat het ná de viering van 80 jaar vrijheid ook heel belangrijk is om structureel extra aandacht te geven en een verbinding te leggen met (educatie over) democratie en rechtstaat. In 2026 zijn extra middelen ingezet voor een duurzame provinciale lijn rondom herdenken, democratie en vrijheid. Deze extra activiteiten zijn het project Prinsjesdag 2026 in de regio, Loket D Limburg en de Viering 40 jaar bestaan Gouvernement aan de Maas als huis van de democratie. De aandacht voor eren en gedenken, vrijheid en democratie loopt ook in 2027 door.

Kwaliteit

- Om de programmatische aanpak via strategische proposities verder te ontwikkelen wordt de interne organisatie verder versterkt volgens de lijnen van het organisatieontwikkeltraject. Externe kennis en expertise wordt ingezet indien nodig om de gewenste resultaten te kunnen boeken en de lobbyvaardigheid in de eigen organisatie te vergroten en duurzaam te borgen. Daartoe is een raamcontract gesloten met deskundige PA-adviesbureau's, die in 2027 doorloopt. Tevens zijn de PA-posten in Den Haag en Brussel medio 2026 in menskracht versterkt. In 2026 is de campagne over het 'Innovatieve Limburg, Limburg zonder grenzen' gelanceerd die medio 2026 en 2027 zal worden gecontinueerd. De nominatie van Limburg tot de top 7 slimste regio's wereldwijd door het Intelligent Community Forum is daar een bevestiging van.
- Voor de geselecteerde Fundraising dossiers ondersteunen we aanvragen, met een extra inzet op de Regionale programma's. We ondersteunen aanvragen met provinciale middelen en ambtelijke inzet, waarbij de provinciale prioriteiten leidend zijn. Ook zullen we ons inzetten om samen met partners de beleidsvoorbereiding van nieuwe EU programma's (vanaf 2028 in uitvoering) te beïnvloeden;

Tijd

- Public affairs en lobby is in principe een continu proces zonder tijdshorizon. Voor wat betreft de ontwikkeling van de individuele, strategische proposities wordt sinds de lancering van '[Limburgse kansen voor heel Nederland](#)' voortgang geboekt. Onder meer voor Limburg Defensie Agenda, het Limburgs bod voor een Duurzaam Chemelot en Sociaal Veerkrachtig Limburg zijn propositiebrochures aangeboden aan Haagse en Brusselse stakeholders. De doorontwikkeling van de proposities loopt 2027 door.
- Gedurende het hele jaar zullen we aanvragen ondersteunen of voor een deel zelf opstellen die ingediend worden in de voor 2027 lopende en laatste relevante calls van de programma's. In Q4 2027 wordt de monitoringsrapportage met de resultaten van de ingediende aanvragen ten tijde van de Najaarsnota 2027 via een mededeling portefeuillehouder aan PS gepresenteerd.
- Aandacht voor democratie en Prinsjesdag in de regio lopen ook door in 2027.

Geld

Het budget voor het product 8.2.4. Externe relaties en public affairs bedraagt € 3,22 mln. Dit bestaat uit €2,35 mln. aan reguliere middelen en € 0,87 mln. aan personeelskosten. De reguliere middelen worden ingezet voor de versterking van lobby en public affairs, Prinsjesdag, regiobranding Limburg en procesmiddelen voor fundraising.

Nieuwe middelen

Voor de uitvoering van het Beleidskader 'Provincie midden in de samenleving' zijn in deze begroting voor 2027 de volgende lasten opgenomen:

- verhoging subsidie Bevrijdingsfestival Limburg: GS heeft op 07-07-2026 € 0,04 mln. extra structureel budget in de begroting beschikbaar gesteld vanuit de algemene middelen voor de uitvoering van bestaand beleid binnen Programma 8 Provincie Midden in de Samenleving.

8.2.5. Rijkstaken CdK en Weerbare Overheid

Omschrijving

Rijks- en veiligheidstaken

De Commissaris van de Koning (CdK) voert zijn Rijkstaken – gebaseerd op zijn ambtsinstructie – uit. Deze rijkstaken behelzen onder meer Openbare Orde en Veiligheid, burgemeesterszaken & bestuurlijke verhoudingen, bestuurlijke integriteit gemeenten/ waterschap, Koninklijke Onderscheidingen & Predicaten, grenskwesties en worden separaat verantwoord aan de Rijksoverheid. Ook kan de CdK als Rijksorgaan een specifieke opdracht krijgen. Denk hierbij aan de rijksopdracht vluchtelingen en grensoverschrijdende samenwerking.

Integriteit

De Commissaris van de Koning heeft op grond van de Provinciewet en zijn ambtsinstructie de verantwoordelijkheid de bestuurlijke integriteit te bevorderen. Deze verantwoordelijkheid valt uiteen in twee onderdelen:

- 1) De integriteit in eigen huis, de Provincie Limburg, waar het de ambtelijke organisatie, het college van GS en Provinciale Staten betreft (provinciewet).
- 2) De zorgplicht naar Gemeenten en Waterschap in Limburg (Rijkstaak).

Weerbare overheid

Naast bovenstaande taken is de CdK verantwoordelijk voor 'weerbare overheid', waarbinnen Veilige Publieke Dienstverlening (VPD), aanpak van ondermijning (o.a. Bibob, samenwerking RIEC), integriteit en bestuurscultuur worden ingezet. Provinciale (wettelijke) taken en rijkstaken worden gecombineerd uitgevoerd. De provinciale inzet voor een weerbare overheid en tegen ondermijning van het openbaar bestuur gaat de komende tijd onverkort door.

Kwaliteit

Rijkstaken worden doorlopend uitgevoerd.

Integriteit:

Bestaat uit de doorontwikkeling en het borgen van het integriteitsbeleid en -besef door middel van acties op het gebied van preventie, morele oordeelsvorming en handhaving binnen de ambtelijke en politiek-bestuurlijke provinciale omgeving. Binnen de Stuurgroep Kwaliteit Openbaar Bestuur Limburg is brede aandacht voor integriteit, bestuurscultuur en weerbare overheid.

Weerbare overheid en bestuurscultuur

Het team BIBOB is op niveau en de Bibobbeleidslijn is geactualiseerd. Hierdoor kan het Bibob instrumentarium intensief worden ingezet. Aanpak van en aandacht voor ondermijning wordt met behulp van de handreiking Limburgse Norm naar een hoger niveau getild (provinciebreed samen met gemeenten, waterschap en andere partners). Er wordt blijvend ingezet op Veilige Publieke Dienstverlening. Ook wordt permanente inzet gepleegd op de versterking van de kwaliteit van het openbaar bestuur met diverse partners.

Tijd

Dit is een continu proces.

Geld

Het budget voor het product 8.2.5. Rijkstaken CdK en Weerbare Overheid bedraagt € 3,02 mln. Dit bestaat uit € 1,17 aan reguliere middelen en € 1,85 mln. aan personeelskosten. De reguliere middelen worden ingezet voor rijkstaken CdK, weerbare overheid en integriteit.

Wat mag het kosten?

Voor de uitvoering van de jaarplannen binnen dit programma bedragen de totale lasten € 28,35 mln. Deze omvatten zowel de kosten voor het programma zelf als de stortingen en onttrekkingen aan de Programmareserve 'Regiodeals 5e en 6e tranche' (€ 0,28 mln.), Programmareserve 'Bestuurlijke Vernieuwing' (€ 1,63 mln.) en de Programmareserve 'Onvoorziene uitgaven' (€ 0,75 mln.).

Om het Beleidskader 'Provincie midden in de samenleving' uit te voeren, heeft het college van GS op 7 juli 2026 ingestemd met de inzet van aanvullende middelen uit de Programmareserve 'Regiodeals 5e en 6e tranche' in 2027 ter hoogte van € 0,28 mln., € 1,63 mln. uit de Programmareserve 'Bestuurlijke Vernieuwing' en € 0,75 mln. uit de Programmareserve 'Onvoorziene uitgaven'. Deze middelen worden ingezet voor:

- € 0,28 mln. uit de Programmareserve 'Regiodeals 5e en 6e tranche' als gevolg van de fasering van middelen voor de uitvoering van projecten binnen de Regio Deal Midden-Limburg;
- € 1,63 mln. uit de Programmareserve 'Bestuurlijke Vernieuwing' als gevolg van de fasering van middelen voor GUN, regeldruk en jongerenparticipatie;
- € 0,75 mln. uit de Programmareserve 'Onvoorziene uitgaven' als gevolg van de fasering van middelen voor fundraising.

Voor meer uitleg hierover verwijzen wij naar de producten van dit programma, onderdeel Geld.

Het tekort op de begroting van € 24,02 mln. wordt gedekt uit de algemene middelen (programma 9: Financiën en overhead).

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2027
Lasten	
8 Provincie midden in de samenleving	
8.1 Regiodeals	
8.1.1 Regiodeals	1.362
Totaal 8.1 Regiodeals	1.362
8.2 Betrouwbare en integere overheid	
8.2.1 Bestuurlijke verhoudingen	17.453
8.2.2 Grensoverschrijdende samenwerking	752
8.2.3 Coördinatie internationalisering en Euregio Maas-Rijn	2.542
8.2.4 Externe relaties en Public Affairs	3.219
8.2.5 Rijkstaken CdK en Weerbare Overheid	3.024
Totaal 8.2 Betrouwbare en integere overheid	26.991
Totaal 8 Provincie midden in de samenleving	28.353
Totaal Lasten	28.353
Baten	
8 Provincie midden in de samenleving	
8.1 Regiodeals	
8.1.1 Regiodeals	835

8. Provincie midden in de samenleving

Exploitatie	Primitieve begroting 2027
Totaal 8.1 Regiodeals	835
8.2 Betrouwbare en integere overheid	
8.2.1 Bestuurlijke verhoudingen	59
8.2.3 Coördinatie internationalisering en Euregio Maas-Rijn	588
8.2.5 Rijkstaken CdK en Weerbare Overheid	191
Totaal 8.2 Betrouwbare en integere overheid	838
Totaal 8 Provincie midden in de samenleving	1.673
Totaal Baten	1.673
Saldo van baten en lasten	-26.680
Onttrekkingen aan reserves	
8 Provincie midden in de samenleving	
8.1 Regiodeals	
8.1.1 Regiodeals	278
Totaal 8.1 Regiodeals	278
8.2 Betrouwbare en integere overheid	
8.2.1 Bestuurlijke verhoudingen	1.634
8.2.4 Externe relaties en Public Affairs	750
Totaal 8.2 Betrouwbare en integere overheid	2.384
Totaal 8 Provincie midden in de samenleving	2.662
Totaal Onttrekkingen aan reserves	2.662
Saldo mutatie reserves	2.662
Resultaat	-24.018

Verbonden partijen inzake Provincie midden in de samenleving

Het Interprovinciaal Overleg (IPO) behartigt, samen met de andere provincies, de provinciale belangen op landelijk niveau. Middels de stichting Euregio Maas-Rijn werd de positie van Limburg in de Euregio Maas-Rijn bestuurlijk verankerd. De opvolger van de stichting is de Europese groepering voor territoriale samenwerking, welke zich richt op het oplossen van problemen met een grensoverschrijdend karakter.

De Zuidelijke Rekenkamer doet onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het Provinciebestuur van Limburg en Noord-Brabant gevoerde bestuur.